

Bruttoskattur - longu 1. januar

»Atkvøðu-neyt«

EIRIKUR LINDENSKOV

Tingmenn eru ikki serliga fegnir um, at teir bert hava 10 yrkadagar at viðgera málið um bruttoskatt. Í sjónvarpinum fyrrkvøldið segði Finnboi Isakson, at hann væntaði, at bert samgongan fór at samtykkja hetta uppskotið. Hann helt fyrri, at tingmenn samgongunnar fóru at vera »atkvøðu-neyt«.

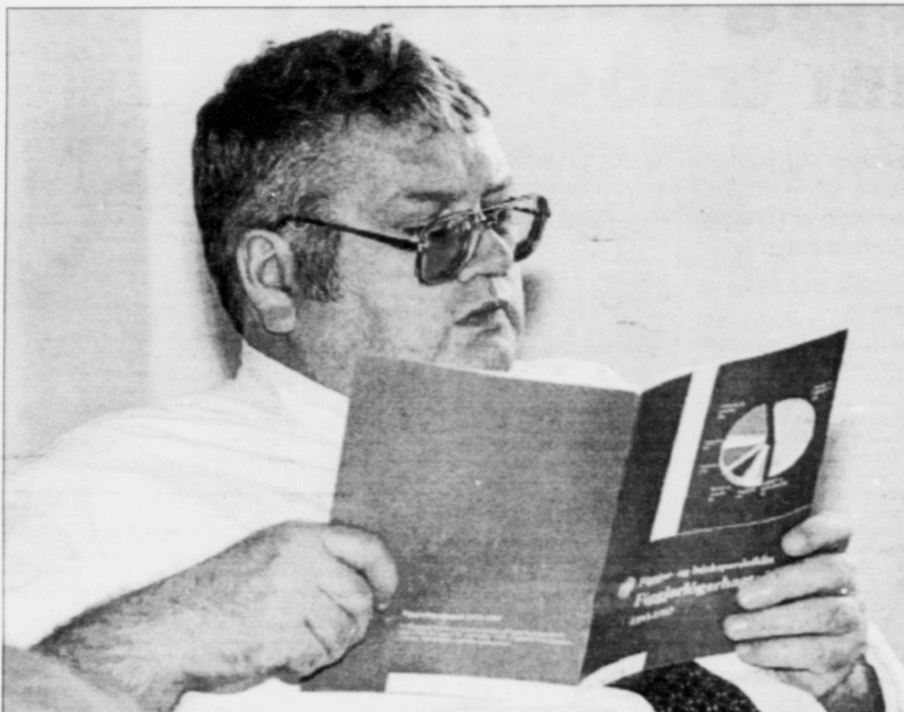
Jóannes Eidesgaard segði, at hann í prinsippinum vælt kundir taka undir við skipanini, men vildi tryggja, at fólk fæst tað, sum vit í daga fáa við verandi frádráttaskipan. Hann helt, at uppskotið ikki átti at verði sett í verk fyrr enn 1. januar 1998, fyrri at tann hátt at fingið eina breiða politiska semju um málið.

Anfinn Kallsberg heldur, at tað ber ikki til at krøvja rentufrádráttin í skattaskipanini. Hann sigur, at sum skipanin er í dag, ber ikki til at siggja, hvussu nógv rentufrádrátturin kostar landskassanum. Við nýggju skipanini skal rentustuðulin - sum hann nú fer at eita - samtykkjast í figgjarlógini á hvørjum ári, og so kann tingið á henda hátt viðgera hann politiskt. Tað kann hækka hann, lækka hann, ella heilt taka hann av.

Kristian Magnussen, landsstýrismaður, sigur, at hann vil hava frádráttirnar greiðari defineraðar. Semja er í landsstýrinum um, at ymiskt skal gerast. Hetta vil Kristian Magnussen hava þúra greitt - ella tekur hann ikki undir við málinum, sigur hann.

Finnboi Isakson úr Tjóðveldisflokkinum saknaði eisini at fáa at vita, hvussu landsstýrið skal taka pengarnar aftur frá fólk. Hann helt, at sum málið nú lá, kom ov lítið inn, og at landsstýrið mátti hava onkrar ætlanir um at fáa inn aftur pengarnar.

Árni Absalonsen, sum er roknskaparkønur, helt eisini, at um hann var politikari, so vildi hann tryggja sær, at alt hetta við stuði istaðin fyrri frádráttir var gjørt þúra greitt beinanvegin.

Tingmenn - serliga figgjarnevndarlimir fáa úr at gera við at lesa uppá og kunna seg um nýggju bruttoskattaskipanina, sum Anfinn Kallsberg vil hava at virka frá 1. januar komandi...

VIT FÁA RENTUSTUÐUL Í STAÐIN FYRÍ RENTUFRÁDRÁTT

Longu í komandi mánaði skulu vit hava rentustuðul útgoldnan í staðin fyrí rentufrádrátt. Í dag greiða vit frá uppskoti landsstýrisins um hetta málið:

EIRIKUR LINDENSKOV

Rentufrádrátturin hevur leingi verið nýttur sum ein óbeinleis stuðul til sethúsabygging. Men soleiðis ætlar landsstýrið ikki, at tað skal vera í framtíðini. Í 80-árunum vóru nógv og stór lán veitt til nógv ymisk endamál, t. d. keyp av fleiri húsum, bilum, summarhúsum, uttanlandsferðum og til aðra privata nýtslu. Landsstýrið ynskist ikki at stuðla hesi nýtslu skattliga og legði tí uppskot fyrí tingið í 1990 um at avtaka rentufrádráttin fyrí øll lán uttan sethúsálán, lestrarlán og lán til innfriar av veðhaldi. Rentufrádrátturin fyrí sethúsálán o. a. varð lækkaður úr 42% niður í 40%. Í samband við sethúsálóysnina varð rentufrádrátturin fyríbils lækkaður uppáttur í 48% í 1996 og lækkað niður aftur í 40% ár 2003.

Millum land og kommunu verður stuðulin býttur soleiðis:

Ár	landið	kommunan
1997-2000	33%	15%
2001	31%	13%
2002	29%	13%
2003 og seinni	27%	13%

Eftir fyriliggjandi uppskoti verður rentufrádráttarskipanin lögð um til at vera ein ýtgaldsskipan. Í staðin fyrí at kunna draga renturnar frá í skattinum, verður gjørt ein skipan, har ein partur av rentuútreiðslunum hjá borgarunum verður endurgoldin sum stuðul.

Landsstýrið ynskist við lógaruppskotinum at koma burtur frá at stuðla íbúðar- og sosialpolitiskum endamálum gjøgnum skattalóg-gávuna. Landsstýrið heldur, at ynskja politisku myndugleikarnir at stuðla tilíkkum endamálum, eigur hetta at verða gjørt við beinleis játtan á figgjarlógini.

Tann 13. november 1996 setti landsstýrismaðurin í skattamálum ein arbeiðsbók at fyrirreika eina umlegging av privata rentufrádráttinum til ein rentustuðul fyrí sethúsabygging- og lestrarlán.

Galdandi lóggáva

Rentufrádráttur er tann týðningarmiklasti av øllum frádráttum. Talið av borgarum, ið fáa henda frádrátt, er stórt, og samlaða frádráttarupphæddin er stór, sjálvt um hon er minkað nógv seinna árin.

Endamálið við hesum frádrátti er í dag fyrst og frímt at stuðla fólki, ið hava byggt ella útvegað sær egnan bústað, men eisini fólk við útbúgvingarskuld verða stuðlað.

Eftir galdandi lóggávu verður rentufrádráttur veittur fyrí rentur:

- 1) av lánun, sum eru avtalað áðrenn 18. januar 1991, og
- 2) av lánun, sum eru avtalað 18. januar 1991 ella seinni, og sum eru tikin til:
 - a) keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av eignum bústaði,
 - b) útbúgving,
 - c) gjalding av ábyrgd sambært § 33, nr 2 í skattalógini, um so er, at ábyrgdin

Arfinn Kallsberg heldur, at tingið greitt skal siggja, hvussu nógv verður lanið í sethúsastuði - heldur enn at fjala tað, sum gjørt verður við rentufrádráttarskipanini...

fáa í frádrátti.

Nógvar av ásetingunum í fyriliggjandi lógaruppskoti eru einsljóðandi sum tær ásetingar um rentur, sum eru galdandi í skattalógini í dag.

Trupulleikar við verandi lóggávu

Rentufrádrátturin hevur altíð verið trupul at umsitið. Í dag er tað serliga avmarkingar millum nýtslulán og sethúsálán, ið er trupul, men eisini bytið av frádrátti millum fólk, ið hugva saman, men ikki eru gift, gevur trupulleikar. Framyvir hevði eisini reglan um at goldin renta og ikki tilskrivað renta kann dragast frá, skapt munandi umsitingarligar trupulleikar.

Automatiska flytingin av rentum frá peningastovnum til skattaskipanina lættir tó munandi um umsitingina.

Nýskapanin við uppskotinum

Fyriliggjandi uppskot um lótingslóg umstuðul til rentuútreiðslur av lánun, er ein liður í at verkseta eina bruttoskattaskipan í Føroyum. Fyrirminir við hesi skipan verða m. a. at rentufrádrátturin og aðrir frádráttir verða meira sjónligir enn undir verandi skipan. Landsstýrið heldur, at jättanarmyndugleikin sær betri við einari jättan á figgjarlógini, hvat tað kostar at veita rentufrádrátt, samstundis sum tað verður betri grundarlag fyrí at stýra hesum frádráttum.

Uppskotið hevur við sær, at ávisur prosentpartur av rentunum verður ýtgoldin sum stuðul istaðin fyrí sum frádráttur í skattinum. Hesin stuðul verður istaðin, sum nevnt omanfyri, settur sum ein árlig jättan á lótings-

